

דובדבני מגיע לגיטו בוורשא ומגלה כי פועלים פולנים משקמים את המקום. הוא אוסף את כולם ומבקש מכל אחד מהם שיבדוק בחלק עליו הוא מופקד האם קיים כד במעבה האדמה.

כעבור ימים אחדים, מגיע אחד הפועלים כשהכד בידו. דובדבני מצלם את כל תוכנו במיקרופילם, ומביא אותם לארץ. כתב היד פוענח והדרשות קובצו לספר שנקרא 'אש קודש'.

בשנת 1961 נלכד הצורך הנאצי אדולף אייכמן והובא למשפט בישראל. הסנגור שמונה לו, ד"ר רוברט סרווציוס, טען כי הנאצים עשו בסך הכל 'סדר' בוורשא אל מול השתוללותם של היהודים.

ברוך דובדבני נקרא להעיד בבית המשפט, וכשהוא מצטט את דרשותיו של הרבי על הרדיפות, והנגישות האכזריות, הפריך את את דבריו של סרווציוס.

באחד מכתביו של האדמו"ר מובא מה שדרש בפרשת שלח שנת ת"ש בגטו וארשא, וז"ל כתב יד קדשו בספרו הנפלא אש קודש: "גבין נא, הא המרגלים דברים של טעם ושכל אמרו (י"ג, כ"ח): 'אפס כי עז העם היושב בציון, והערים גדולות מאוד, וגם ילדי הענק ראינו שם'. ולמה לא התווכח כלב עמהם לסתור את שכלם ודברי טעמיהם, רק סתם: 'עלה נעלה וירשנו אותה' כי יכול נוכל לה".

"אבל כך צריכה להיות אמונת איש הישראלי, לא בלבד בשעה שרואה מבוא ודרך לישיעתו, גם על פי שכלו ודרך הטבע - יאמין בד' שיושיעהו ויתחזק. רק גם בשעה שאינו רואה חס וחלילה שום מבוא על פי שכל ודרך הטבע לישיעתו, יאמין בד' שיושיעהו, ויתחזק באמונתו ובטחונו".

"ואדרבה, בשעה זו טוב שלא יתעקש למצוא איזה שכל ומבוא על דרך הטבע. כי כיון שעל פי פשוט לא ימצא, אז חס וחלילה תוכל אמונתו על ידי זה להיפגם. ופגם באמונתו ובטחונו בד', ויכול לעצור את ישיעתו חס וחלילה".

"רק צריך לאמר: הכל אמת, ש'עז העם היושב בה'! כנים הדברים ש'הערים בצורות גדולות מאד'! - ומכל מקום הנני מאמין בד' שהוא למעלה מהגבול והטבע שיושיענו, 'עלה נעלה וירשנו אותה'! בלא שכל ובלא סברא. - ואמונה ובטחון כזה בד' מקרב את ישיעתנו".

יהי רצון שנתחזק באמונה ובביטחון בו יתברך, ועל ידי זה נמשיך עלינו שפע של ישועה ורחמים אמון.

שני מטרים, אמרו לו ישראל: דוד, מה אנו עומדים? אמר להם: מצווה אני מן האלקים שלא לפשוט יד בהם, עד שאראה ראשי האילנות מנענעים. אמרו לו: ואם אין אנו פושטים יד בהם אנו מתים? אמר להם: מוטב נמות זכאים וצדיקים, ולא נמות רשעים. מה כתוב "ויעש דוד כן כאשר צותו ה' ויך את פלשתים מגבע עד באך גזר", שלח הקב"ה מלאכים והם צעדו בראשי האילנות והיכו את הפלשתים.

מבהיל הדבר האויב ניצב במרחק שני מטרים חרבו שלופה בידו לעומת דוד ואנשיו, אך דוד אינו נע עד שיראה האילנות זזים ביודעו כי "לה' המלחמה" ובלעדיו אין לנו מלך גואל ומושיע.

וכותב ה"מצודת דוד" שם, אע"פ שאין מעצור לה' להושיע מבלי תחבולות שיעמדו אחריהם ומבלי קביעת זמן, אלא היה זה לנסותו האם ישמור מצוותיו בדבר המלחמה ויאמין בו ולא יקל בדבריו כשאול, ודוד עמד בנסיון וניצח.

מקשה רבי אברהם בנו של הרמב"ם בספרו "המספיק לעובדי ה'", בני ישראל בשילוח המרגלים נתבעו על השתדלות מיותרת וחוסר אמונה שלה' המלחמה ונגזר עליהם לנדוד ארבעים שנה במדבר כדי לחזק את האמונה שהכל בידי שמים. מיד לאחר מכן באים המעפילים ורוצים לתקן את הדבר, ואומרים "הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה'" מקבלים על עצמם להיות בעלי בטחון עד כדי מסירות נפש, ומוכנים לעלות ולהילחם בלא השתדלות נוספת, לכאורה ממש תיקון החטא מדוע אם כן אומר להם משה אל תעלו?

אלא מבאר: דרגת דור יוצאי מצרים שראו את כל ניסי מצרים ומעמד הר סיני, אצלם כיבוש ארץ ישראל צריך להיחשב דבר טבעי, ולהם שילוח המרגלים מהווה השתדלות מיותרת ולכן נתבעו על כך.

אולם לאחר החטא היו כבר בדרגה פחותה יותר, במצב זה להתנהג כמו בוטחים כשזו אינה דרגתם האמיתית נחשב כהוללות והסתמכות על נס ואינם רשאים לעשות כן לכן אסר עליהם משה לעלות.

חיוב ההשתדלות תלוי במדרגת האדם, כשאדם בדרגה נמוכה אם יחכה לניסים ולא יעשה את ההשתדלות המוטלת עליו אלא יסמוך על הנס ייטבע משמים על חוסר השתדלות והתנהגות בהוללות, אולם מה שבמדרגתו כבר אינו נראה כנס מכאן ואילך פטור מהשתדלות.

הרה"ק רבי קלונימוס שפירא מפיאסעצנע זצוק"ל הי"ד בעל חובת התלמידים, נעקד בשואה על קידוש ה' בגיל חמישים וחמש, אותו אדמו"ר צדיק היה בתקופת מלחמת עולם השניה בגטו ורשה ובכל סעודה שלישית היו מתאספים כל יהודי הגטו שעברו תקופה קשה מאוד שלא ניתן כלל לתאר ולשער, והרבי היה מוסר לנו שיחות חיזוק באמונה ובבטחון ומעודד אותם, וכך הם היו מקבלים כוחות לשבוע נוסף.

הדרשות הללו כונסו לתכריך כתבים שאותם הניח האדמו"ר בתוך כד חרס (יש אומרים שהיה זה כד חלב), ואותו הטמין באדמה.

ימים ספורים לאחר מכן, בחודש נובמבר 1943, נרצח הרבי על ידי אנשי האס אס.

יהודים רבים קיפדו את חייהם במסע הטיהור הרצחני שנערך על ידי הנאצים באותו חודש נובמבר, אך חלק מהם, שנותרו לפליטה, ידעו כי הרבי הטמין כד באדמה, שעליו היה כתוב כי יש להעבירו לידי אחיו, הרב שפירא, שהתגורר בארץ ישראל וכונה 'האדמו"ר החלוי' (בנו היה ח"כ מטעם המפד"ל בשם יוסק'ה שפירא).

אלא שאיש מאנשי הגיטו לא נותר כדי להעביר את הכד לארץ ישראל, וסיפור הכד נותר בגדר שמועה.

מלחמת העולם הסתיימה ובראש מחלקת הקליטה של הסוכנות עומד יהודי בשם ברוך דובדבני (איש הפועל המזרחי). בשנת 1954 הוא מגיע לפולין כדי לאסוף את שארית הפליטה, כשבדרכו הוא פוגש את הרב בן פורת שמספר לו על הכד המסתורי.

"להתענג בתענוגים"

מאגר השיעורים של

הרב איתי בן אהרן שליט"א

חייגו: 0772618021

לשיעורים על תנאים ואמוראים הקישו שלווחה 3

לשיעורים על פרשת שלח הקישו שלווחה 144

לשיעורים על סידור התפילה: הקישו 55

לשיעורים על ספר שמואל הקישו 56

בברכת שבת שלום ובשורות טובות.